

ČILĖ KOMUNIZMO KELIU

Po pusės metų laikotarpio Čilės naujoji valdžia, kuriai vadovauja marksistas Salvador Allende padarė didelį šuolį komunizmo link. Tai parodo šie faktai.

1. BANKŲ IR INDUSTRIJOS SUVALSTYBINIMAS

Centraliniai bankai jau pradžioje naujos valdžios perėjo valstybės nuosavybėn, o iš 22 privačių bankų, 9 irgi jau suvalstybinti. Tuo pačiu centrinis bankas nustato prekybinėms firmoms, kas gali būti importuojama iš užsienio. Atrodo, kad, vis mažiau bus leidžiama importuoti.

Jau pradėta taip pat suvalstybinti vario pramonė, kuri yra pagrindinė Čilėje. Didžiosios amerikonių vario kompanijos turėjo pasitraukti, lygiai ir kitos amerikonių kompanijos, kurios buvo Čilėje, apšuktos kaip "išnaudotojos".

2. ŽEMĖS ŪKIO REFORMA

Kol kas pasitenkinta nusavinti didieji žemių savininkai, palikta jiems apie 80 hektarų žemės. To-

kių nusavinimų jau atlikta 500 ir manoma pasiekti iki 1000, neva kad padidinti žemės ūkio produkciją. Žemės reformos istorijoje pasireiškė nelegalūs žemių pasisavinimai, prieš kuriuos valdžia turėjo net su ginklu kovoti. Tačiau su laiku reikia tikėti žemės reforma palies ir kitus mažesnius savininkus.

3. TARPTAUTINĖ POLITIKA

Čilė tuojau po Allendes laimėjimo nususuko nuo Š. Amerikos, paskelbdama ją "išnaudotoja" ir tuojau užmezgė "glaudžius" ryšius su Kuba, Raudonąja Kinija ir Rytų Vokietija, tuop pat plačiai atverdama duris komunizmui. Paskutiniu laiku Čilė pasirašė su Rusija sutartį, pagal kurią abi šalys pasikeis sindikatų delegacijomis. Rusija pasiūlė paruošti gerus darbininkų "vadovus" Maskvoje kurie sugebėtų vadovauti Čilės darbininkijai. Tokiu būdu rusų "ekspertai" turės laisvas rankas organizuoti Čilėje darbininkų sindikatus, pa-

versdami juos partijos įrankiu, kaip yra Rusijoje.

4. ALLENDĖS DOVANOS LIAUDŽIAI

Kad laimėti liaudies simpatijas (kurias laimėjo per paskutinius provincinius ir miesto valdybų rinkimus) Allendė pradėjo dalinti visiems Čilės vaikams po pusę litro pieno.

Panašiai Stalinas irgi Lietuvos gyventojams buvo atvežęs arbūzų, o paskui išvežė grūdus. Allende panaikino taip vadinamus "karabinierius" specialius karių dalinius, kad vėliau su liaudies policijos pagalba tvarkytų krašto tvarką.

Tačiau iš kitos pusės pakėlė 50% spaudos darbininkų algas ir įvedė specialią spaudos kontrolę, kad laisvoji spauda tokiu būdu subankrutuotų ir patektų į vienos partijos rankas. Užgniaužus laisvą spaudos žodį, bus suduotas paskutinis smūgis laisvai reikšti nuomonę ir tuomi pasibaigtų piliečių laisvė. Visi tie reiškiniai aiškiai rodo, kur link suka Čilė.

karą, kad amerikonių atitrauktų savo kariuomenę.

• Popiežius Povilas VI vėl pareiškė norą bendradarbiauti ieškant kelių ir būdų, kad prieiti prie taikos Artimuose Rytuose. Iš kitos pusės popiežius pasiuntė Dievo Motinos šventovių, esančių įvairiuose pasaulio kraštuose, direktoriams, laiškus, kad jie ragintų tikinčiuosius karščiau mels-tis prašant pasauliui taikos.

IŠ VISO PASAULIO

• Rytų Vokietijoje ilgametis komunistinės valdžios prezidentas Walter Ulbricht išėjo pensjon, savo vietą užleisdamas Erich Honecker 58 metų komunistinės partijos vadui, kuris jau 10 savo amžiaus metų priklausė komunistų partijai. Walter Ulbricht išbuvo valdžioje nuo 1945 metų, kai rusai užėmė rytinę Vokietiją, iki šiai dienai. W. Ulbricht buvo vienas iš ištikimiausių Maskvos titerių. Reikia tikėti, kad taip pat ir Erich Honecker eis savo pirmtakūno pėdomis, laikydamas Maskvos liniją.

• Stalo-Teniso (Ping-Pong) politika. Paskutiniu laiku kom. Kinija pradėjo su Š. Amerika taip vadinamą "stalo teniso" politiką. Viena amerikonių stalo teniso grupė lankėsi Kinijoje ir buvo labai gražiai priimta. Tuo pačiu Š. Amerika pakvietė kiniečių stalo teniso sportininkus pas save. Maskva į šį naują "ping-pong" žaidimą žiūri gana šnairiai. Tik dar neišku, ką tuomi nori Kinijos komunistai "išlošti". Nes komunistai visuomet, kai pradeda lošti šį politinį žaidimą, turi omenyje užmigdyti amerikiečių jautrumą. Laikas parodys kaip ir kieno naudai baigsis "Ping-Pong" politinis žaidimas.

• Niksonas pasiūlė Š. Vietnamui pasikeisti karo belaisviais. Pasikeitimo tarpininkė yra siūlo-

ma Švedija, kurios teritorijoje pasikeistų karo belaisviai. Niksonas matomai eina prie Vietnamo karo švelninimo politikos. Amerikoje yra varoma didelė akcija — kuo greičiau užbaigti Vietnamo

Lietuvė motina — gegužės mėn. visos liet. organizacijos daro jos pagerbimą. Sveikiname motinas Argentinoje ir Lietuvoje — mūsų pagarba ir meilė joms.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 1.052.961
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

JORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado
Consección No 1384
Tarifa Reducida
Consección No 4015

MOKINKIME NAUJĄ KARTĄ LIETUVIŠKAI

Argentinos lietuvių kolonija jau susilaukė trečios kartos atžalos, naujo jaunimo, kuris beveik nekalba lietuviškai. Kaikurie jaunučių ansambliai bando jiems užvilkti lietuviškas uniformas (kurios yra tikrai gražios). Bet to negana: nešioti lietuvišką uniformą ir pašokti vieną kitą tautišką šokį.

Pagrindinis mūsų kolonijos lietuviybės išlaikymas yra lietuviška šeima, kurioje kalbama lietuviškai, švenčiamos liet. šventės bendrai ir pavieniai. Kad ateiti lietuviškoms šeimoms į pagalbą ALOS Taryba ėmėsi žygių organizuoti lietuviškas mokyklėles lietuvių vaikams. Tam tikslui yra sudaryta švietimo komisija, kuriom įeina p-lė Aldona Čikštaitė, p. Ona Balčiūnienė, p. Ona Kairelienė, kun. A. Steigvilas ir Juozas Švenčionis ir SLA ir LC atstovai.

Švietimo komisijos pareiga yra suorganizuoti lietuviškas mokyklas pagrindiniuose mūsų kolonijos centruose: Avellanedoje, Lanus, Villa Lugano ir Temperley. Todėl ši komisija atsišaukia į minėtų vietovių organizacijas, kad jau dabar darytų tėvų apklausinėjimus, kas norėtų leisti vaikučius į liet. mokyklą.

Antroje vietoje vietinės draugijos tegul paieško patalpas, kur mokyklėlė galėtų veikti šeštadieniais arba sekmadieniais. Pagrindinė problema bus surasti mokytojų šioms mokykloms. Iki šiol turime tik keletą mokytojų, kurių nepakaks visoms keturioms vietoms. Todėl švietimo komisija atsišaukia į norinčius ir galinčius mokytojauti, paskirti bent porą valandų mūsų mažųjų švietimui.

Jau pramatyta nuo gegužės mėnesio vidurio atidaryti dvi lietuviškas vaikų mokyklas: Avellanedoje ir Adroque. Todėl prašomi visi tėvai tiek Avellanedoje, tiek Adroque ir Temperley kuo greičiau užregistruoti savo vaikučius: Avellanedoje — liet. parapijoje, Adroque bei Temperley apylinkėse — pas birutietes.

Lietuvių Centro ir Lietuvių Susivienijimo valdybos taip pat jau rūpinasi švietimo reikalu, todėl šių draugijų tėvai ir nariai tesikreipia į savo draugijos valdybą. Švietimo komisija bus labai dėkinga, jei kuo greičiau visos draugijos padės suorganizuoti šį svarbų švietimo darbą.

Švietimo Komisija.

• Gegužės 3 d. Argentinos vyriausybė išleido dekretą, kuriu nurodoma kad USA doleris nuo tos datos kainuoja 4,12 pezų (ley), paskutinė dolerio devaluacija įvyko š. m. balandžio 6 d., kada iš 4 pezų pakilo į 4,04 p.

• Gerieji kaimyniniai santykiai — tarp Pakistano ir Indijos

yra pavojuje. Sąryšyje su Pakistano vidaus karu, Indija sutelkė didesnę skaičių kariuomenės savo sienoms apginti. Pakistanas kaltina ją įsikišimu į karo veiksmus.

• Gegužės 3 d. Turkija priverė nusileisti Irako orlaivį, skridusį per Turkijos teritoriją Rusijos link. Orlaivis buvęs Sov. Rusijos fabrikacijos.

KVIEČIA Į

RUDENS VERMUTĄ

Vaidinimai — Dainos — Šokiai.

ORKESTRAS

LAUKIAME: Gegužės 29 d. 21 val. Lietuvių salėje, Brasil 835, Avellaneda.

ATŽALYNAS.

Susivienijimas Lietuvių Argentinoje rengia

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ

š. m. gegužės 15 d. 21 val. SLA rūmuose Av. San Martin 3175, Lanus.

Vaišės ir mažųjų ansamblio meninė programa.

Visus maloniai kviečiame.

SLA Centro Valdyba.

Arg. Lietuvių Centras ruošia tradicinį

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ,

kuris įvyks sekmadienį, gegužės 9 d. 16 val. L. Centro rūmuose.

Programoje — arbatėlė su atitinkama tai dienai programa ir Motinos pagerbimas.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti, ypatingai motinos.

Rengėjai.

Didžioji Motinos Misija

(Santrauka paskaitos skaitytos, p. Juknevičiaus, per Motinos Dienos minėjimas Lietuvių salėje.)

Lietuviai susibūrę apie šį krikščionybės ir lietuviybės židinį — Aušros Vartų lietuvių parapiją, mini vieną iš švelniausių ir žmoniškiausių švenčių — Motinos Dieną. Mums, čia gimusiems ir augusiems Argentinoje, atrodo keistoka kodėl mūsų tėvai mus mokino minėti Motinos Dieną kaip tik gegužės mėnesyje, kai aplinkumoje ir mokyklose ta šventė buvo švenčiama spalio mėn. Paskui supratome atvežtųjų iš Europos tradicijų reikšmę ir svarbą ir tas tradicijas palaikydamos dažnai mūsų šeimos švenčia dvi Motinos dienas.

MOTINOS MISIJA

Motinos misijoje, kaip ir kiekviename darbe, niekas tiek neatsveria, kaip meilė ir pasišventimas. Moters paskirtyje, kaip sako rašytoja Alė Rūta, yra šeima. Arba, tiksliau sakant, moteris sukūrusi šeimą, nieko daugiau negalinti trokšti, niekur kitur veržtis — tik sutirpti vaikuose. Jei pati moteris — motina taip galvoja, negali būti laimingesnės šeimos. Bet yra motinų, kurios šalia šeimos ir vaikų yra viliojamos profesijos ir studijų jos visados susidurs su pavojumi duoti šeimai tik trupinius ar tik pripuolamai duoti to maisto, kuris reikalingas kiekvieną valandą ir minutę. Moteris turi atiduoti kietai, ką ji buvo pasirinkusi

sau. Tačiau tai nėra tragiška. Kiekvienas vertybės kryslėlis atiduotas šeimai, vaikams, lygiai kaip ir vandens lašas gamtoje, nežūsta. Moteris neišsiaukoja. Ji visad lieka ta pati. Jei ką ji duoda tai kitu keliu jai gausiai grįžta.

MOTINA — PASIAUKOJANČIOS MEILĖS SIMBOLIS

Motinos meilė — nereikalauja nieko ir nelaukia nieko, Aukščiausias pavyzdys yra Švenčiau-

sioji Mergelė, kada jai buvo pranešta Dievo parodymas tapti motina. Ji atsakė: Štai aš Viešpaties tarnaitė. Kaž kas bandė šią mintį vystyti teigdamas, kad moters pareiga gyvenime esanti — būti tarnaite, būti apgailėtina, nuvargusia ir nuskriausta būtybe. Tačiau Marija kitaip tarnaitės sąvoką suprato — tai kilni, pasiaukojanti, norinti duoti, o ne imti kiekvienu atveju sutinkanti su Dievo valia, uoliai savo uždavinį pildanti moteris — motina.

Mūsų bobutės žandarų persekiojamos mokė vaikus rašyti prie ratelio. Argentinoje yra laisvė motinoms mokinti vaikus lietuvių kalbą.

LIETUVĖ MOTINA

Palikę Lietuvą, lietuviai apsigyveno tarp didesnių ir svetimų masių kur jaunoji karta auklėjama turtingesnėse ir puošnesnėse aplinkybėse, negu tėvų žemėje. To negalėjo duoti jauni lietuviai tėvai Argentinoje sunkiai brisdami per emigrantų dienas, susidūrę su svetima aplinka.

Mane močiutė dainomis iš-
[mokė,
Kaip reik supinti gelsvas
[kasas.

Ta daina mums pasako, kad mūsų motinas, gyvenančias Lietuvoje, ana motulė mokė ir išmokė pinti gelsvas kasas, todėl, kad kita motulė — kaimynė, bičiulė nemokė kitaip, o visos mokė nusistovėjusių gražių papročių vedinos. Šiuo metu motulė atvykusi iš Lietuvos ar čia gimusi nors ir moko pinti gelsvas kasas, bet deja, kaimynė motulė moko kitaip ir tada lietuvė susiduria su aplinkybe stokoje bendro papročio. Lietuvoje šeimos, ypatingai laisvosios Lietuvos laikotarpyje, sudarė vieną didžiulę šeimą. Dabar esame atsidūrę tarp daugelio tautų ir jų įtaka veržiasi į mūsų šeimas. Mūsų šeimos nyksta, kad ir neardomos asmenine prasme, bet ardomas lietuviškai nenaudai. Jau lietuviai tėvai neišmoka savo vaikų lietuvių kalbos, lietuviškų papročių nepajėgia jiems perteikti savos lietuviškos kultūros.

MOTINA

Bernardas Brazdžionis.

Motina, man saulė tavo veidą mena,
Vargu raukšlės šviečia kaip žvaigždžių keliai,
Visą šitos žemės klaidų kelią mano
Tegul švies man tavo veido spinduliai.

Tau širdim už širdį, tau vargu už vargą,
Meile tau už meilę atiduot einu,
Kaip obels viršūnė paguost galvą marga
Ir parnešti žemės mirštančių dienų.

SLA METINIS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Šiais metais Susivienijimo Lietuvių Argentinoje atstovų suvažiavimas įvyko balandžio 17 ir 18 d.

Suvažiavimą atidarė SLA Centro Valdybos pirm. Raul Stalioraitis. Pirmoje eilėje buvo išrinktas suvažiavimo abiejų dienų posėdžių prezidentas, į kurį įėjo, susirinkusiems pasiūlus: Karolis Jankūnas iš Kordobos, pirm. Albertas Stalioraitis — vice pirm., Lidia Byronaitė — sekr. Ant. Keveža — sekr. pad. šalia prezidento — Centro valdybos stalias, kurį užėmė: Stalioraitis, Baršauskas, Aliukas, Bakaitis, Arlauskas, Valiūnas ir Vekelis.

Pirmoje eilėje buvo pagerbti atstojimu visi mirusieji SLA nariai. C. V. sekret. G. Baršauskas perskaitė praeitų metų suvažiavimo protokolą. Posėdyje dalyvavo 49 atstovai, jų tarpe 4 iš Kordobos VI skyriaus: Ant. Sadukas, Ona Bendinskaitė de Martin, Hugo Martin ir Karolis Jankūnas.

1970 m. balansas, kruopščiai ir gražiai paruoštas ir pasirašytas sekret. G. Baršausko ir buhalterio R. J. Kubiliūno buvo priimtas be pataisų.

Septintuoju dienotvarkės punktu sekė skyrių ir įvairių komisijų pranešimai, kuriuos padarė jų atstovai: 1 skyr. — Boris Jilko, 2 skr. — Alb. Stalioraitis, 3 sk. — Ant. Keveža, 4 skyr. — G. Baršauskas, 5 sk. — J. Miculevičius, 6 sk. Kordobos — Hugo Martin, 7 skyr. — Jonas Misiūnas. Bufeto komis. — A. Stalioraitis, Ligoninių lankymo kom. — p. Baršauskienė ir Garbės Teismo kom. — K. Norkus.

Iš komisijų pranešimų paaiškėjo, kad visi skyriai laikosi vieni geriau,

kiti silpniau, tačiau visi stengiasi laikytis tvirtai ant kojų. Ekonomiškai stipriausias skyrius yra 6-tasis Kordoboje, kuris savo darbu jau yra surinkęs 300.000 pezų.

Paskiausiai pranešimą padarė Centro Valdybos vardu pirm. R. Stalioraitis: esantieji sklypai dar neparduoti neatsiradus rimtam pirkėjui. Jų kaina pastatyta 10 milij. Norima nenumušti kainos ir atiduoti kitam tarpininkui (rematadoriui). Laikė 1970 metų dirbta tampriai su visais skyriais, padaryta 15 parengimų, gauta 538.000 pezų pelno. Aplankyti sergantieji ir pasiūsti vaikai mirusiems nariams. Dr. J. Simanaukas rūpinosi SLA ligoniais. A. Baltakio kapas sutvarkytas. Jo palikimo - namo, netrukus jau bus sutvarkyti dokumentai SLA vardu. Visuotinas narių susirinkimas šaukiamas gegužės 9 d. nuspręs namų pardavimo reikalą. Atstovai išreiškė nuomonę, kad namą geriau parduoti ir tais pinigais pabaigti salės remontą. Tame susirinkime taip pat bus svarstoma ir kai kurių įstatų pakeitimo reikalas. Salės gale randasi didelis žemės sklypas, kuris yra gerai apvalytas, aptvarkytas ir apsodintas medžiais. Įdėti nauji langai salėje ir stiklinės durys į kiemo pusę. Langams ir durims išleista 780.000 pezų. Nupirkta kėdžių ir kitų reikalingų dalykų. Numatoma baigti stogo pataisymą, kuris kainuotų apie vieną milij. pezų. Paskolos gauta pusė milijono. SLA 6 skyriaus atstovas p. A. Sadukas pasiūlė jų skyriaus pinigus — 300.000 pezų, panaudoti stogo remontui. Susirinkusieji už šį gražų gestą nuoširdžiai padėkojo ir pasiūlė, kad kai 6 skyrius vykdytų statybą duoti jiems pinigų.

Aštuntuoju dienotvarkės punktu svarstyta kai kurių C. Valdybos narių darinkimas. Atsisakius išd. Ramanauskui ir Paserbskiui jų vietas užėmė: išdin. — J. Bakaitis, jo padėj. — A. Arlauskas. Nariais į C. Valdybą dar įėjo: Vekelis ir R. Valiūnas. Darinkti nariai: H. Chop ir J. Vabolis, kandidatais — J. Mikulėnas ir Byronas.

Revizijos komisija rado viską pilnų tvarkoj.

Po to sekė įvairių komisijų sudarymas, kai kurios buvo paliktos tos pačios, kitos darinktos.

BALANDŽIO 18 D.

Sekančią dieną posėdžiai tęsėsi toliau. Pirmoje eilėje buvo svarstomas garbės narių reikalas. Nutarta, kad susidarius dideliu skaičiumi garbės narių, nesiskubinti su pakėlimu o įvesti dar vieną laipsnį — kandidatų į garbės narius. Šeštojo skyriaus delegatė O. Bendinskaitė de Martin pasiūlė pakelti į garbės narius Kordobos SLA veikėjus Kazimierą Saduką Petrą Meilutį, Joną Jankūną, Juozą Žiuką. C. Valdybos vice pirm. T. Aliukas pasiūlė Juozą Stalioraitį. Visų jų reikalas perduotas Garbės Tesmui išstudijuoti ir patiekti savo nuomonę sekančiame atstovų suvažiavime.

Svarstant spados klausimą buvo pasiūlyti ir visiška balsų dauguma nubalsuota turėti du laikraščius — A. L. Balsą, kaip ankščiau ir Laiką. Tačiau A. L. Balso atstovas p. P. Ožinskas pareiškė, jei bus ir Laikas SLA organu, tai jie pasitrauks ir prašė balsuoti iš naujo. Susirinkusiems atsisakius balsuoti, o Laiko redaktorei p. O. Kairelienei pasiūlus išimti žodį "organas", juo labiau,

kad apie tai statute nieko nekalbama, paliktas pirmasis nutarimas ir nuo šių metų SLA bendradarbiauja su abiem laikraščiais — Laiku ir A. L. Balsu.

Simonas Eidietis viešai pareiškė, kad jam mirus savo namus palieka Susivienijimui. Protokoliu pasirašyti išrinkti A. Jakubauskas ir K. Norkus.

Paskutinį žodį tarė prezidento pirmininkas Karolis Jankūnas padėkodamas visiems už bendradarbiavimą ir reikalo supratimą.

Po to visi delegatai buvo pakviesti į suvažiavimo pietus. Vietoj tradicinio asado buvo patiekti lietuviški pietūs - dešros su kopūstais ir viščiukas. Pietuose dalyvavo ir iš Kanados atvykę svečiai p. Skrebutėnai. Pietų paruošime smarkiai darbuos SLA šeiminių ekipas, o prie stalių patarnavo jaunuoliai ir C. Valdybos nariai.

Visuotinas SLA narių susirinkimas įvyksta gegužės 9 d. 17 val.

Koresp.

Lenkijos Lietuviai

• Varšuvos lietuvių kultūros draugija veikia sėkmingai. Jos valdybą sudaro: dr. M. Kmita, J. Vaina, A. Lukošius, E. Pikutyte, T. Matukevičius, S. Krauzlys, J. Januška. Savo klubo patalpose draugija ruošia lietuvių kalbos kursus. Šiame klube renkasi nemaža lietuvių ir rengiami pobūviai bei žaidimai.

• Suvalkuose lietuviai organizuoti, jie turi savo draugiją ir stengiasi savo tarpe bendrauti. Praeitą vasarą buvo pamėgta susirinkti prie Šiurpilių ežero, kur iš senų senovės pasilikę lietuvių giminės — jotvingių kapinyai.

mos, ypatingai laisvosios Lietuvos laikotarpyje, sudarė vieną didžiulę šeimą. Dabar esame atsidūrę tarp daugelio tautų ir jų įtaka veržiasi į mūsų šeimas. Mūsų šeimos nyksta, kad ir neardomos asmenine prasme, bet ardomas lietuviškai nenaudai. Jau lietuviai tėvai neišmoka savo vaikų lietuvių kalbos, lietuviškų papročių nepajėgia jiems perteikti savos lietuviškos kultūros.

Tad lietuvių motinų pareiga pabusti kol dar nėra vėlu. Jei vienos nepajėgiat, kvieskit vyrus, ypatingai, močiutes ir senelius į talką. Iš lietuvių šeimų reikalaujama, kad vaikai išeitų lietuviškas. Motinų pareiga yra perduoti savo vaikams lietuviybę. To reikalauja iš mūsų kenčianti mūsų tauta, kuriai nušvis vieną kartą laisvės rytas ir mes, čia užsienyje gyvenantieji lietuviai, o gal mūsų ateities kartą, būsime jai reikalingi. Sunki pareiga, bet anot priežodžio: "Kadangi Dievas negalėjo visko padaryti, jis sutvėrė motinas".

• Punsko lietuviai, Suvalku trikampyje, neištirpsta svetimųjų tarpe. Jie turi meno ansamblių, kurie pasirodė taip pat Varšuvos studentams jų iškiloje prie Vygrių ežero.

• Poetas Juozas Kėkštas nuolat gyvena Lenkijoje. Šiais metais jį aplankė iš Vilniaus rašytojas Kazys Saja su žmona.

• Vroclavo Politechnikos institute daktaro, laipsnį gavo Vytautas Markavičius. Jis yra gimęs Lietuvoje, uolus Lenkijos lietuvių veikėjas, ilgametis Vroclavo lietuvių kultūrinės draugijos pirmininkas, leidinio "Aušra" kolektyvo narys.

• 1970 metais Varšuvoje technikos mokslų daktarata įsigijo iš Lietuvos kilęs Bronius Mickevičius.

Pirmoji Plokštelė

• Pirmąją lietuvišką gramofono plokštelę, kaip parodė pastarojo meto tyrinėjimai, violenčelė įgrojo dr. Vincas Kudirka, Lietuvos himno autorius. Tai įvyko XIX a. pabaigoje. Šis faktas mūsų spaudoje ir enciklopedijose nebuvo paminėtas, tačiau jį surado muzikologas Algis Urbonavičius, ruošdamas monografiją apie mūsų plokštelių istoriją. 1907 - 1910 m. bėgyje buvo išleista daugiau plokštelių. Jas įdainavo Varšuvos lietuvių choras, vedamas St. Šimkaus, Rygos "Kanklių" dr-jos sekstetas, įgrojo liaudies instrumentų orkestras. Ligi II pasaulinio karo buvo išleista apie 1500 lietuvių plokštelių.

Mokslas + Menas + Literatūra

KANKLĖS

Išgirdus žodį "kanklės" nenoromis užsienio gyvenančius lietuvius perkelia mintis į tolimą tėvynę — primena praeitas vaikystės ir jaunystės dienas.

Bendrai lietuviai turi labai ryškius dvasinius jausmus, tų jausmų trilogiją sudaro: tikėjimas, daina ir įvairūs rankų darbai. Tie pažymiai tampriai susipynę tarpusavyje sudaro tą charakteringą požymį lietuviuose, kuris juos skiria nuo kitų tautų.

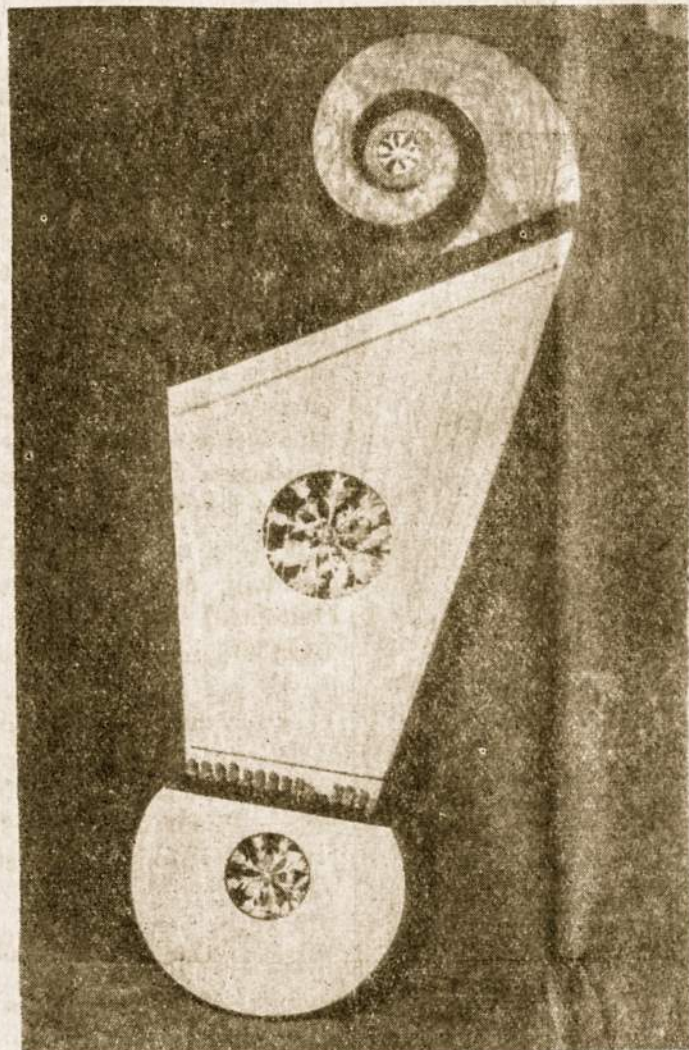
Lietuviai meldžiasi giedodami, dirba, vargsta, kovoja, liūdi ar džiaugiasi dainuodami. Lietuvės savo audiniais, meginiais, išsiuvinėjimais bei kaišimais sukūrė šimtus raštų, kurie savo išraiška ir spalvomis žavi pasaulio folklorinių darbų žinovus.

Nuo senų laikų išliko stovylėlių ar Rūpintojėlių drožinių, o išpiaustytos kultuvės, grėbliai, klumpės, skrynios, lopšiai ar priėngių bei stogų pagražinimai aiškiai liudija tos tautos grožio pamėgimą jau nekalbant apie lietuviškus kryžius.

Dainiai nuo nepamenamų laikų švelniais kanklių garsais lydėjo savo pasakojimus ar dainas. Kalbų mokslo duomenys liudija, kad kanklės yra Baltų tautų muzikos instrumentas, deja, apie jas nedaug teturime istorinių žinių, o pačių kanklių tėra išlikusių tik iš XVIII - XIX amž.

Išlikusios kanklės yra visai paprastos be didesnių puošmenų. Jų didis nėra pastovus — šalia paprastų kanklių, Lietuvos kaimo buvo ir puošnesnių pav. Plutiškio kanklininko ir vargonininko Pr. Puskunigio kanklės turėjo gražiai išriestą galvą (vėliau tos kanklės buvo paimtos Lietu-

vos kanklių pagrindu), o kitos senosios kanklės turėdavo apskritai užbaigtą siaurąjį galą. Vėliau šis apskritasis galas J. Strimaičio buvo pridėtas riestagalvėm kanklėm.

Kvirino Runimo Argentinoje pagamintos pirmos kanklės, buvusios išstatytos parodoje Bs. As. mieste kovo 1-15 dd. Jos suskambės š. m. gegužės 29 d. Lietuvių salione.

Tautinio atgimimo metu lietuviai šviesuolai ryžosi atgaivinti kankles. Susirinkę 1901 m. Kaune pas vargonų statytoją J. Garalevičių, sutarė, kad šis pradės daryti ir platinti kankles.

J. Garalevičius dirbdamas kankles, neturėjo riestos galvos, jos buvo visai paprastos. Iki 1915 metų jų išplatinta per 2000, dar reikia pridėti nemaža skaičių kanklių, pagamintų atskirų asmenų. Nuo to laiko įsikūrė kanklininkų draugijos, susitvėrė net kanklių orkestrai iš 12 ar daugiau kanklių, buvo išleisti vado-

vėliai mokintis skambinti kanklėmis, o Lietuvos Švietimo Ministerija patvirtino 3-jų metų kurso programą.

Pas mus Argentinoje prieš porą metų A. Lietuvių Centro jau-

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS METRAŠTIS V tomas, 1970 m. Redakt. A. Liūma S. J. Išleista Romoje. 624 pusl. Spausdinta kun. kleb. Vinco Puidoko lešomis. Liuksusinis leidinys.

• KAROLĖ PAŽĖRAITĖ — Anapilio Papėdėje. Šiame romane autorė aprašo audringus Lietuvos nepriklausomybės atstatymo laikus. Veiksmas vyksta Džukijos ežerų apylinkėse. 277 pusl. Išleido Lietuviškos Knygos klubas.

• Dr. JONAS GRINIUS — Lietuvių Kryžiai ir Kopytėlės. Atspaudas iš Liet. Kat. Mokslo Akademijos V-jo tomo. 1 - 182 pusl., 1970 m. Gausiai iliustru-

nimas gavo kankles dovanų iš Š. Amerikos, su kanklių muzika p-lė Nelida Zavickaitė jau pasirodė scenoje. Kovo mėn. 1-15 d. Buenos Aires centre įvyko lietuvių tautodailės meno paroda, suorganizuota ALOS Tarybos. Joje kaip vienas iš gražiųjų eksponatų, buvo išstatytos lietuviškos kanklės, padarytos pasižymėjusio styginių muzikos instrumentų meistro p. Kvirino Runimo. Tai buvo pirmos kanklės padirbdintos Argentinoje.

Grakščios tų kanklių linijos ir tobulus pagaminimas atkreipė parodą lankiusiųjų dėmesį.

A. B.

Pastaba: Tikėkime, kad turėdami savo meistrą kanklių gaminate, neužilgo išgirsime kanklių muziką mūsų parengimuose. Mūsų jaunimas, o ypač tautinių šokių sambūriai ir kitos organizacijos turėtų susirūpinti ir stengtis įsigyti kankles ir išmokti jomis skambinti.

Red.

ta. Išleido L. Kat. Mokslo Akademija Romoje.

• BRONYS RAILA — Versmės ir Verpėtai. Akimirų Kronikos. Įvairūs straipsniai tilpę savo laiku laikraščiuose. Praeitų netolimų laikų prisiminimai ir samprotavimai. Broniaus ir Antaninos Budginių leidinys. 349 pusl.

• JUOZAS TININIS — Dailininko Žmona. Romanas iš Australijos padangės. Čia vaizduojama meilė — jai neįstengia atsispirti nei kultūrinės nei tautinės vertybės. 218 pusl. Išleido Liet. Knygos Klubas.

• PASAULIO LIETUVIS Nr. 14/50 1971 m. Yra žinių iš Argentinos — apie šv. Cecilijos chorą (su nuotrauka) ir SLA pavasario šventę. Leidžia Pas. Liet. Bendruomenės Valdyba.

• LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE — sausio mėn. 1971 m. Aprašymai ir nuotraukos iš vykusių lietuvių demonstracijų dėl Simo Kudirkos išdavimo Los Angeles mieste. Redaguoja - redakcinė kolegija, leidžia A. Skyrius.

• LITUANIA — mažo formato 30 pusl. Vak. Vokietijoje leidžiamas informacinis žurnalas. Eina kas du mėnesius. Leidžia A. Viluckis, kovas 1971 m.

• LIETUVIŲ DIENOS — iliustruotas žurnalas sausis 1971 m. Viršeliai ir keturi vidiniai lapai — foto nuotraukos iš demonstracijų dėl Kudirkos išdavimo rusams. Vyr. redaktorius B. Brazdžionis. Leidžia - A. Skyrius, Los Angeles.

• AIDAI — mėnesinis kultūros žurnalas. Sausis 1971 m. Redaguoja dr. Juozas Girnius, leidžia Tėvai Pranciškoniai.

KAIP BUVO IŠGELBĖTI DU TURKAI

IDOMŪS ISTORINIAI PRISIMINIMAI

1919 m. spalio 16 d. netoli Obelių miestelio, Lietuvoje, motorui sugedus, nutūpė iš Rusijos į Vokietiją skridęs vokiečių keleivinis lėktuvas "ANNELISE". Skrido trys keleiviai, iš jų du buvo turkai: Enver-Paša ir Kemal-Paša.

Kadangi lėktuvas ir keleiviai neturėjo leidimo skristi per Lietuvos teritoriją, tai visi keleiviai buvo internuoti, atgabenti geležinkelio Kaunan ir apgyvendinti viešbutyje. Pilotas lėktuvą atskraidino į Kauną pats, žvalgybos valdininko lydimas.

Dėl kaž kurių priežasčių prancūzai ir anglai spaudė Lietuvos vyriausybę keleivių neišleisti. Lietuva, būdama maža šalis, negalėjo jų reikalavimų ignoruoti, todėl buvo "surežisuotas" internuotųjų pabėgimas.

Tuo metu Lietuvos karo aviacijoje tarnavo vokiečių kilmės lakūnas Rotteris. Spalio 28 d. jis į mūsų karo aviacijos lėktuvą LVG C VI įsisodino aviacijos

mokyklos mokinį ir iš Kauno aerodromo pakilo praktikai. Neva dėl motoro kliūtis nusileidęs pievoje prie Nemuno — Neris santakos, liepė mokiniui išlipsti ir patikrinti karbiuratorių. Tuo tarpu prie lėktuvo priėjo abu minėtieji turkai, vieno kareivio lydimi. Rotteris abiem įdavė po revolverį, šiedu liepė mokiniui iškelti rankas aukštyn, o patys susėdo į lėktuvą ir išskrido.

Tą pačią dieną mūsų aviacija iš Tilžės gavo telegramą, kuria Rotteris pranešė, kad lėktuvą galima atsiimti. Lėktuvas po kurio laiko buvo perskraidintas Kaunan. Pasirodo, kad vienas keleivis — Kemal-Paša buvo tas pats pagarsėjęs pasaulyje, kaip Turkijos reformatorius ir jų modernios Respublikos tėvas.

Šį įvykį sutrumpintoj formoj aprašė Adelaidės Lietuvių Archyvo — Muziejaus vedėjas J. Pyragius savo, laiške, rašytam Turkijos konsului Canberroje (Australijoje), Brazinskių bylos reikalui.

"L. Lietuva".

RASTI VERTINGI PAVEIKSLAI KAUNE

Kovo 13 d. La Prensa praneša, kad remontuojant Kauno katedrą, josios sienose buvo rasti paslėpti labai vertingi paveikslai, ankščiau priklausę Čiurlionio galerijai.

Radinio grupę sudaro 30 paveikslų 16, 17 amž. olandų ir flamų garsiųjų mokyklų meistrų darbai, jų tarpe randasi Rubenso "Nukryžiuotasis" aliejinis darbas pieštas ant ažuolo medžio lentos, "Žmogus su lėkšte" Fr. Snydero ir daug kitų labai vertingų darbų. Šie paveikslai, kaip pažymi Tass agentūra, buvo paslėpti prasidedant karui, kad "jų nepavogtų vokiečiai". Faktinai jie buvo paslėpti, kad juos išgelbėti nuo karo veiksmų pavojaus, lygiai kaip ir nuo raudonojo ir rudojo okupanto grobuoniškų užmasčių. Tass praneša, kad jie bus gražinti Čiurlionio galerijai. Karui praėjus ir atšalus karo grobio karščiu, reikia manyti, kad tai gali būti tiesa. Paveikslai nuo drėgmės nukentėję, bet esą jau baigiami restauruoti.

KERŠTAS GIMINĖMS

Čekoslovakijos komunistinė vyriausybė keršydama pabėgėliams pasitraukusiems po 1968 m. rusų invazijos, paskelbė, kad visi nenorį grįžti bus apdėti tam tikrais mokesčiais, kurie sieks nuo 100 iki 140 dolerių. Savaime suprantama, niekas iš laisvojo pasaulio tų mokesčių į Prahą nešis, tai gerai žino ir patys komunistai, užtat skelbia, kad "už negalinčius arba nenorinčius sumokėti turės tai padaryti jų giminės likę krašte". Mokestis, komunistų žodžiais, yra tik mažas atlyginimas valstybei skolos už jų "užauginimą ir išmokslinimą". Jie dirbdami savo tėvynėje būtų tą skolą atsilyginę.

Daugumas pabėgėlių, nenorėdami, kad jų giminės nukentėtų, tuos pinigus siųs. Tai naujas būdas traukti dolerius iš užsienio...

• Meksikoje merginos kaip papuošalą mėgsta nešioti pribintus ant grandinėlių gyvus gegužinius vabalus.

• Pats seniausias gėrimas pasaulyje yra arbata. Turimomis žiniomis arbata jau buvo gerama prieš 2000 metų.

LINKSMIAU

MODERNUS ROMANAS

Šių laikų romano turinys: —Jis išėjo vienas pasivaikščioti. Jų akys susitiko. Jie sėdėjo drauge, jų lūpos susitiko. Jie nuvyko į bažnyčią, jų sielos susitiko. Jie gyveno drauge... jų advokatai susitiko.

MISLĖ

Aš pastovėjau ties generolo Černiakovskio paminklu, paskui perėjęs Černiakovskio aikštę įėjau į Lenino prospektą, atsidūriau ties išpuodingu Lenino paminklu. Pasukęs į Gogolio gatvę, perėjau per Puškino parką ir nuėjau Kutuzovo rūmų link.

Kuriame mieste vaikščiojau? Atsakymas: Vilniuje.

PIRMININKO APIBŪDINIMAS

Mokytoja klausia mažą mergaitę:

—Kokį darbą dirba tavo tėvas?

—Jis yra pirmininkas.

—Ar žinai, kas yra pirmininkas?

—Tai toks ponas, kurio niekada nėra namuose.

SEKMADIENIO RIMČIAI

BAŽNYČIOS MOKSLAS IR SAKRAMENTAI

(taša iš praeito nr.)

Bažnyčios mokslas yra Kristaus paskelbtas ir jo apaštalu bei kitų jo mokinių užrašytas. Tas mokslas randasi keturiose Evangelijose: Mato, Luko, Morkaus ir Jono parašytose, Apaštalu Darbų knygoje, Šv. Povilo, Šv. Petro, Šv. Jono, Šv. Jokūbo ir Šv. Judo laiškuose bei Apokaliptinėje knygoje. Tai yra Naujo Įstatymo mokslas, kurį skelbia ir aiškina Bažnyčia laiko bėgyje.

Svarbiausios mokslo tiesos Bažnyčios yra viešai užtvirtintos

jimas, jos Dangum Paėmimas ir kitos labai svarbios tiesos, kaip Šv. Sakramento ir kitų sakramentų dieviškas įsteigimas.

Tai yra pagrindinis mūsų tikėjimo šaltinis, iš kurio taip pat susidaro ir krikščioniška moralė, arba krikščioniško gyvenimo normos, paimtos iš Dievo įsakymų, Kristaus mokslo, ypač jo kalno pamokslo, suimto ir aiškinamo pačios Bažnyčios autoriteto.

Kitas krikščioniško gyvenimo šaltinis šalia Kristaus mokslo yra jo paties duoti septyni sakramen-

pat dieviškas priemones — sakramentus, kuriuos taip pat pavėdė Bažnyčia administruoti (tvarkyti).

Kadangi visi septyni sakramentai yra paties Kristaus įsteigti, todėl yra dieviškos kilmės, kurie teikia malones žmonėms, vertai priimantiems tuos sakramentus. Tačiau kas liečia sakramentų ceremonijas, arba teikimo būdą, tai laikui bėgant keitėsi jų kairios formos, tačiau nepakeisdamos sakramentų esmės, pavyzdžiui ankščiau sakramentai buvo teikiami lotynų kalboje, o dabar vietinėje žmonių kalboje.

Išdavoje matome, kad mūsų tikėjimo šaltinis yra Dievo žodis, paliktas paties Kristaus, užrašytas apaštalu ir paties Kristaus įsteigtoji Bažnyčia su jos sakra-

IŠ KATALIKIŠKO PASAULIO

KLŪPĖČIAU DIENĄ IR NAKTĮ UŽ LIETUVĄ

Bostono arkiv. Humberto Me-deiros, kalbėdamas Balfio bankete, apgailėjo lietuvių jūrininko atidavimą rusams. "Melskimės, kad daugiau niekada taip neatsitiktų. Aš klūpėčiau dieną ir naktį, jei galėčiau iš Dievo išmaldauti laisvę, teisybę ir taiką Lietuvai".

• Nesenai įkurta nauja senelių prieglauda, Bs. As., Habana 4191, Cap. Naujame pastate telpa 80 žmonių — vyrų ir moterų. Šios prieglaudos vardas "El hogar de ancianos San Jose de la Montana". Senelius prižiūri to paties vardo seselės. Namą pastatyti padėjo V. Devoto Club de Leones.

• Religinio turinio tarptautinė pašto ženklų paroda įvyks Buenos Aires mieste šių metų rugpjūčio 25 iki 2 spalio mėn. Ji sutaps su šv. Arkangelo Gabrieliaus švente — rugpjūčio 29 d. Ją organizuoja "La Asociacion Filatelica San Gabriel".

• Pagal naują 1971 m. popiežiškąjį Metraštį (Anuario Ponteficio) kardinolų kolegija dabar sudaro 125 kardinolai. Iš jų 37 yra italai, kiti priklauso 44 įvairioms pasaulio tautoms. Iš dabar esančių kardinolų 3 yra pakelti popiežiaus Pijaus XI-jo; 17 — Pijaus XII-tojo; 30 — Jono XXIII-jo ir 75 — Pauliaus VI-tojo.

• Motina Teresė, kuri pirmoji laimėjo Jono XXIII vardo premiją 25.000 dol., tuos pinigus paskyrė statyti raupsuotųjų namams, kurių net 35.000 ligonių Indijoje globoja vienuolės misijonierės šaritės. Motinė Teresė pareiškė, kad ji gegužės mėn. atvyks į New Yorką, ir čia Harleme atidarys namus, kur bus teikiama pagalba New Yorko neturtingiesiems.

• Šventasis Raštas ant mėnulio. Amerikos biblinė šv. Rašto draugija paskelbė, kad Amerikos astronautai Shepard ir Mitchell, išlipę ant mėnulio, tenai paliko bronzoje įrašytus pirmuosius Šventojo Rašto žodžius: "Laikų pradžioje Dievas sukūrė dangų ir žemę". Tie šv. Rašto žodžiai, palikti mėnulyje, yra išversti į 16 pagrindinių pasaulio kalbų. Be to, pranešama, kad Amerikos astronautai ant mėnulio paliko ir visą šv. Raštą anglų kalba, užrašytą mikrofilmoje.

• Santo Domingo valstybės vyskupai pasiuntė valstybės prezidentui J. Balaguer raštą, kuriame prašo, kad tose ligoninėse kur dirba seserys — vienuolės, nebūtų praktikuojami gimimo kontrolės metodai. Priešingu atveju vyskupai pareiškia, kad atitrauksią seselės iš sanitarinio darbo.

• Tautų šv. Mišios. Prieš Kalėdas Austrijos sostinėje Vienoje buvo surengtos "Tautų šventosios Mišios", kuriose dalyvavo įvairių tautų tikintieji po karo apsigyvenę Austrijoje. Šv. Mišias aukojo vienu kartu įvairių tautų išėvių kapelionai, vadovaujant Vienos arkivyskupui Jachym. Iškilnėse dalyvavo taip pat ir Austrijoje gyvenančių lietuvių atstovai.

• Oficiali Vengrijos žinių agentūra praneša, kad archeologinių kasinėjimų metu buvusiam Vengrijos karalių mieste Szekesfehervare yra surastas I-jo Vengrijos karaliaus šventojo Stepono kapas. Tai nepaprastas archeologinis ir religinis radinys. Šv. Stepono kapas surastas požeminėje kriptoje, statytoje 1083 m.

• Argentinoje bus pradėta sukurti filma iš Zeferino Namuncura gyvenimo. Filma vadinsis "Mi hijo Ceferino Namuncura".

Šv. Tėvas Povilas VI laike lietuvių kankinių koplyčios pašventinimo kalbasi su dail. Jonynu ir vysk. Marcinkum.

ir pavadintos dogmomis, pavyzdžiui, Kristaus dievybė ir žmogystė, Jo Prisikėlimas ir Dangun Ižangimas, Šv. Dvasios atėjimas, Šv. Mergelės Nekaltas Prasidė-

tai žmonėms pašventinti ir vesti išganymo keliu. Dievas pažindamas žmogaus prigimties silpnumą, nepasitenkino vien skelbdamas dievišką tiesą, bet davė taip

mentais, kurie teikia Dievo malones tačiau gali laikui bėgant keisti savo išorinę formą arba ceremonijos teikimo būdą. kun. Augustinas.

CLEVELANDAS PAGERBIA TAUTINES GRUPES

Clevelando miestas pasižymi savo įvairumu gyventojų atžvilgiu. Ten yra oficialiai užregistruota 48 etninės grupės (tautos). Miestas pasižymi įvairia tų tautybių veikla. Prieš eilę metų miestas įvedė iškilų, ne Amerikoje gimusių piliečių, išrinkimo ir pagerbimo tradiciją. Ta garbė lietuviams yra tekusi net šešeta kartų. Miestą propaguoja tautinių grupių politinis svoris ir jų kultūrinis įnašas į bendrąjį Amerikos gyvenimą. Miestas turi ir tautybių parką, kuriame ir lietuviai turi savo sodelį, jame yra mūsų žymiųjų pradininkų - dr. Kudirkos, dr. Basanavičiaus, Maironio skulptūros.

1970 metais miestas pagerbė tris iškiluosius asmenis, jų tarpe ir mūsų tautietę prof. Ald. Augustinavičienę. Clevelando burmistras jai įteikė specialią bronzinę lentą su specialiu įrašu. Iškilieji piliečiai yra renkami iš eilės ir įvairių tautybių. Pristatant kandidatus yra nurodomi jų nuopelnai tautinės grupės ribose ir iškeliant jų įnašą į Amerikos gyvenimą. Lietuvių kandidatų pristatymu rūpinosi veikli ir ener-

ginga Didž. Lietuvos Kunigaikštienės Birutės karių šeimų draugija, įvairiomis progomis populiarendama lietuvių kultūrą bei keldama Lietuvos vardą.

Prof. Aldona Augustinavičienė buvo išrinkta iškiliaja piliete pripažįstant jos nuopelnus kaip žymios kalbėtojos, kultūrininkės ir auklėtojos nuopelnus. Ji dirba visose lietuviškos veiklos srityse — su skautais, su jaunimu, mokyklose, stovyklose ir tt. Ji skaito paskaitas taip pat ir amerikiečių studentams ir profesoriams, kiekvieną kartą viešai kalbėdama nenustoją savo lietuviškos tapatybės — ji savo paskaitose ne lietuviams visada įterpia lietuviškos kultūros faktų, cituoja lietuvių autorius, duoda progos pažinti Lietuvą. Jos asmenyje pagerbti ir visi Clevelando lietuviai.

NE VISKAS ŽINOMA APIE KUDIRKĄ

Joe Sharkey, "The Philadelphia Inquirer" vienas redaktorių, rašo, kad Amerikos vyriausybė stengiasi užtušuoti, nuplauti dėmę, kurią užsitraukė Pakrančių apsaugos tarnyba, išduodama

Simą Kudirką rusams.

Advokatas P. Zumbakis, atstovaujantis Robertą Bliezę, vieną to įvykio penkių liudininkų, reikalavo, kad du atsakingi karininkai būtų patraukti teismo atsakomybėn, bet teismas yra beveik negalimas. Teismas būtų atskleidęs visą to įvykio istoriją ir jos užkulius. Kad dar yra ne viskas viešumon iškelta, rodo tas faktas, žinomas tik liudininkams, — visi civiliai, kai jie lankėsi sovietiniam laive "Sovietskaja Litva" buvo labai vaišinami konjaku, muzika ir aplink juos šokinėjo daug merginų. Visa tai rusai laiko priimti amerikonus svečius, kad derybos būtų "sekmingesnės".

Po tokio priėmimo amerikiečiai paprašė, leisti jiems apžiūrėti sovietų laivą, bet čia rusai pasakė savo "niet", nes ta dieną, anot rusų, laivas nebuvo parengtas "svečių apžiūrėjimui".

Paskui adv. Zumbakis paminėjo, kad vėliau, kai Kudirka nelaimingai laukė sprendimo Amerikos laive, apie 30 kitų jūrininkų visokiais ženklais rodė, kad ir jie nori pasprukti iš rusų laivo. To sovietų laivo, sakoma, didelė dalis įgulos buvo lietuviai, rašo "The Philadelphia Inquirer".

KAIP IŠVENGTI ŠIRDIES ATAKŲ?

Čikagos draugija kovai su širdies ligomis pataria:

Valgyti mažiau riebalų (gyvulinio) turinčio maisto.

Nerūkyti, ypač cigarečių.

Saugotis per didelio svorio.

Reguliariai mankštintis pagal savo amžių.

Patikrinti sveikatą pas gydytoją ir imtis priemonių, jei atsiranda per didelis kraujo spaudimas.

Patariama nevalgyti daugiau kaip tris kiaušinių trynius per savaitę, įskaitant ir tuos, kuriuos virtuvėje deda į maistą. Apriboti valgymą vėžių, austrių ir kitokio jūrų maisto, gaunamo iš gyvių su kriaukliais. Taip pat vengti vidaus organų maisto, kaip kepenys, inkstai ir tt. Patariama daugiau naudoti žuvų, vištienos, kalakūto, veršienos, mažinti naudojimą jautienos, avienos, kiaulienos, kumpio; šios rūšies mėsos nevalgyti daugiau kaip penkias porcijas savaitėje ir tai nedidelės. Rinkti liesą mėsą nupiaunant taukus. Vengti kepto maisto (patelnėje). Geriau naudoti virtą, tušintą mėsą, kas su-

mažina taukų kiekį. Mažiau vartoti dešrų.

Vietoj sviesto ir kietų riebalų geriau vartoti skystus augalinius riebalus (alyvą), kurie turi daugiau vadinamų nesotintų riebumų. Vieton nenugriebto pieno, grietinės ir riebių sūrių, sveikiau vartoti nugriebtą — liesą pieną ir liesius sūrius.

Draugas.

LIETUVOS NAFTA GEROS RŪŠIES

Naftos ieškojimas Lietuvoje suintensyvėjo. Maskva nužiūrėjo, jog čia bus gero pelno. 1968 m. netoli Gargždų ištryško pirmieji naftos fontanai. Pernai buvo surasta nafta Šiuppylių apylinkėse ir Vilkyčiuose (Klaipėdos krašte). Didžiausias dėmesys tačiau nukreiptas į Mažeikius. Ten ruošiamasi gręžti šulniai, gabenamos gręžimo staklės, galinčios pasiekti 3 mylias gylio.

Pabaltijo nafta savo savybėmis yra viena geriausių Sovietų Sąjungoje. Naftoje mažai sieros, parafino ir kitų nereikalingų priemaišų. Skačiuojama, kad Lietuvos naftos išteklių siekia 120 milijonų tonų. Pelnas iš naftos eis ne okup. Lietuvos, bet Sov. Rusijos naudai.

IŠ BERISSO LIETUVIŲ PADANGĖS

Mindaugo Draugijos 40 Metų Sukaktis

Mindaugo draugija Berisso mieste, iškilmingai paminėjo savo veiklos 40 metų sukaktį 25. 4. 71. Ta proga Maria Auxiliadora bažnyčioje buvo sudėtinės šv. mišios už visus mirusius draugijos narius. Pamaldų metu buvo giedamos lietuviškos giesmės. Pamaldas atliko ir pritaikintą pamokslą pasakė kun. Juozas Petraitis. Dalyvavo daug žmonių.

Bažnytinei daliai pasibaigus, visi rinkosi į Mindaugo draugijos patalpas, kur buvo švenčiama draugijos sukaktuvių šventė ir patiekti pietūs.

Minėjimas prasidėjo Argentinos ir Lietuvos himnais. Atidarymo žodį tarė Mindaugo draugijos valdybos vicepir. Kaz. Pilka, paminėdamas jos trumpą kūrimosi istoriją išvardindamas ir jos kūrėjus, kai kurie iš jų yra gyvi, kaip tai A. Mareinkevičienė, F. Griška ir kiti.

Po to "Mindauga" sveikino draugiškosios organizacijos, pirmoje eilėje "Nemuno" draugijos pirm. Jonas Bernotas, po kurio kalbėjo Lietuvos Centro pirm. Vytautas Misiūnas, SLA pirmininkas R. Stalioraitis, Lietuvių parapijos Avellanedoje vardu kalbėjo Pijus Sakalauskas, A. L. Balso redaktorius Kost. Norkus, "Laiko" admin. Pijus Gudelevičius, Lietuvos Aidų ir "Šv. Cecilijos" eho vardu — Karolis Misiūnas, ALOS Tarybos — vicepir. Kaz. Kliuga. Sveikintojus pristatė publikai "Mindaugo" draugijos veikėja Ona Šeštakauskienė.

Pasibaigus sveikinimams, sekė turtingi pietūs iš lietuviškų kopūstų-dešrelių, argentinško asado, vištos kepsnių ir tortų.

Minėjime dalyvavo labai daug žmonių, kurie visi netilpo draugijos salione, netilpusieji buvo vaišinami erdviame "Mindaugo" draugijos kieme.

Vaišėms pasibaigus, Mindaugo D-jos vicepir. K. Pilka tarė užbaigęs žodį visiems padėkodamas, o susirinkusieji sugiedojo "Mindaugo" draugijai Ilgiausių Metų, po kurių dar ilgai skambėjo lietuviškos dainos. Šią šventę rūpestingai ruošė jaunieji ir senieji "Mindaugo" draugijos veikėjai.

Keturiasdešimties metų laikotarpyje mindaugiečiai gražiai atliko lietuvišką darbą, ruošė tautines šventes, turėjo chorą, mokyklą, šokėjų grupę, statė vaidinimus, kurių tarpe pastatyta net 48 veikalai, vadovaujant režisoriui Pranui Stroliai.

Berissiečių Dėmesiai

Skaitydami Laiko pranešimus matome, kad yra blogoje padėtyje mūsų lietuviška radio valandėlė. Mes, berissiečiai, jausdami lietuviybės meilę, turėtumėm nors ir su maža dalimi prisidėti prie "Lietuvos Aidų" išlaikymo, kad galėtumėm girdėti ir toliau brangų lietuvišką žodį ir lietuvišką dainą. Mums visiems gerai pažįstamas p. Z. Juknevičius jau 24 metai vargsta dėl mūsų skleisdamos lietuvišką propagandą ir gindamas Lietuvos reikalus.

Mieli Berisso lietuviai, prisidėkim ir mes nors ir su maža auka prie šio kilnaus darbo. Teneatsiranda iš mūsų tarpo, kurie sakytų, kad "aš neklausau, man ir nereikia". Lietuviai būtų gėda tokį žodį tarti. Geriau sudėkim po skatiką, o paskui sukim radio mygtuką.

Berissietis.

Motinos Diena

Mindaugo D-ja ruošia Motinos Dieną gegužės 23 d. Programoje: 17.30 val. pamaldos už motinas. Po pamaldų minėjimas draugijos patalpose, programą atlieka vaikučiai ir suaugusieji.

Visus maloniai kviečia

Rengėjai.

Kanadoje, Toronto mieste mirus mano dukros krikšto motinos tėvui **ANTANUI STAUSKUI**, liūdinčiai šeimai p. Stauskienei dukrai Stasei Liūmieniui su šeima ir sūnui Petriui su šeima reiškiamie giliai ir nuoširdžią užuojautą.

Valerija Deveikienė ir vaikai.

Mirčiai išplėšus iš savųjų tarpo **VYTAUTĄ KRIŠČIŪNĄ**, jo liūdinčiai žmoną Zumildą, sūnų Danielių, tėvelius Petrą ir Elzė Kriščiūnus, seserį Aldoną Petraitienę su šeima ir kitus artimuosius, giliai užjaučiame.

Dubickų ir Žemaičių šeimos.

Negailėstingai mirčiai išplėšus vyrą, tėvą ir sūnų **VYTAUTĄ KRIŠČIŪNĄ**, jo liūdinčiai šeimai — tėveliams, žmonai, sūnui, seseriai su šeima ir kitiems giminėms reiškiamie nuoširdžią užuojautą.

Kazimieras ir Ona Kunigonai.

Mirus gyvenimo kelyje **VYTAUTUI KRIŠČIŪNUI**, jo skausme prislėgtą šeimą — žmoną Zulemą, sūnų Danielių, tėvelius ir seserį Aldoną Petraitienę giliai užjaučiame.

Federikas Koreikis su šeima.

Mirčiai nutraukus gyvenimo siūlą — **VYTAUTUI KRIŠČIŪNUI** mirus, jo liūdinčius tėvelius Petrą ir Elzė Kriščiūnus, žmoną Zumildą, sūnų Danielių, seserį Aldoną Petraitienę su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Antanas Slančiauskas ir šeima.

Brangiam sūnui, vyrui ir tėvui **VYTAUTUI KRIŠČIŪNUI** mirus, liūdesy pasilikusiems tėvams Petriui ir Elžbietai Kriščiūnams, žmonai Zulemą Clemente, sūnui Danieliui ir seseriai Aldonai Petraitienei su šeima reiškiamie mūsų nuoširdžią užuojautą.

Adėlė Andriuškiene ir Leopoldas Stankevičius su šeima.

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuviemis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynomis.

Av. PAVON 11070

T. E. 243 - 5654

Sucursal

Temperley
F.C.N.G.R.

BALCARCE 510
Lomas de Zamora

IŠ BRAZILIJOS

• Sao Paulyje prie šv. Kazimiero parapijos veikia liuanistinė mokykla. Gruodžio 13 d. mokslo baigimo proga buvo padarytas iškilmingas aktas ir meninė mokinių programa. Įteikti 7 pradinio mokslo diplomai ir 11 gimnazijos klasės mokiniams. Mokykloje dirba mokytojai: Alfonsas Petraitis, Janina Valavičienė ir kun. A. Saulaitis S.J.

• Brazilijos Lietuvių Bendruomenės valdybos naujas pirmininkas yra Petras Šimonis. Liet. Bendruomenės Tarybos pirmininku lieka tas pats — Juozas Čiuvinškas.

PAS MUS

Pakrikštyta Lietuvių Bažnyčioje

• Adriana Mabel Monkievičiūtė, Cesario ir Stanislovo Sofijos Glebutės Monkievičių dukra, pakrikštyta balandžio 17 d. lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje.

• Paieškomas Adomas Jakučionis, prieš I did. karą atvykęs į Argentiną. Paieškomasis arba apie jį žinantieji prašomi pranešti: Vl. Matukoniui, Humahuaca 4567, Bs. Aires, Telef. 86-5327, arba P. Gudelevičius Laiko admin.

Prisiminimai

• Prisimindama a.a. Juozo Petrukevičiaus vienu metų mirimo sukaktį, 16.4.1971 jo šeima užprašė lietuvių Aušros Vartų parap. bažnyčioje iškilmingas šv. mišias, po kurių p. Sakalauskų svetainėje dalyvavusieji artimieji buvo pavaišinti, A.a. Prano Kislauskio vieno mėnesio mirties sukaktyje buvo atlaikytos šv. mišios balandžio 11 d. lietuvių parapijos bažnyčioje. Po mišių visi buvo pavaišinti p. Sakalauskų svetainėje.

• A.a. Ona Vilyte Baronienė, jos 2-jų metų mirties sukaktyje, buvo prisiminta artimųjų su šv. mišiomis, kurios įvyko liet. Aušros Vartų bažnyčioje šių metų balandžio 30 d. Visiems dalyvavusiems pamaldose, ypatingai atvykusiems iš toli, reikiame nuoširdžią padėką.

Antanas Baronas
Ona Vilytė.

Padėka

Mirus mūsų mylimam vyrui, tėveliui ir seneliui, jaučiame pareigą nuoširdžiai padėkoti visiems mieliems prieteliams šioje liūdesio valandoje padėjusiems mums, budėjusiems, pareikšusiems užuojautas, prisintusiems gyvų gėlių vainikus bei palydėjusiems ir amžino poilsio vietą — Lanus kapines. Nuoširdžiai dėkojame kun. J. Petraičiui už pamadas ir palydėjimą į kapus, kun. Aug. Steigvilai ir kun. J. Stasiulevičiui už ypatingą dėmesį ir maldas prie mirusiojo, p. P. Sakalauskui už atsiveikimo žodžius. P. Gudelevičiui už įvairius patarnavimus.

Jadvyga Petkevičiaitė
Šimkevičienė.

Padėka

Mirus mano brangiai žmonai Marijai Juškytei Kazokienei, visiems artimiesiems padėjusiems man skausmo valandoje, pareikšusiems man užuojautas, atsintusiems gėlių ir palydėjusiems ir amžino poilsio vietą — nuoširdžiai dėkoju. Taip pat mano gili padėka kun. Aug. Steigvilai už gedulingas pamaldas ir pamokslą lietuvių parap. bažnyčioje šių m. balandžio 20 d. ir visiems dalyvavusiems šiose mišiose.

Nuoširdžiai dėkingas
Antanas Kazokas.

• Onytė Marta Romeikaitė, "Atžalyno" ansamblio dalyvė, savųjų tarpe atšventė 15 metų sukaktį. Ta proga jos tėveliai, Adolfas ir Marta Romeikos kovo 16 d. surušė šeimyninę šventę.

• Bronius ir Monika Usoniai su šeima, pardavė savo butą miesto centre, pasistatė puikų namą - challet La Lucila, Bs. Aires. Ju sūnus Karolis ir duktė Marija Elena dirba Union Telefonica įmonėje ir studijuoja ekonomijos mokslus universitete.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Vytautas Kriščiūnas, 46 metų amž. mirė po dviejų metų gerklės vėžio ligos balandžio 26 d. Buvo gimęs Lietuvoje Neteikampio kaime, Kvietiškių valsč. Marijampolės apskr. Į Argentiną atvežtas 4 metų 1928 metais. Dideliame nuliūdime liko tėvai Petras ir Elžbieta Kavaliauskaitė Kriščiūnai, žmona Zulema Clemente, sūnus Danielius, sesuo Aldona Petraitienė su šeima ir pusbroliai: Jonas Kriščiūnas, Ona Kunigonienė ir Elzė Kriščiūnienė su šeimomis. Lietuvoje kiti giminės. Sekančią dieną su religiniais apeigomis, kurias atliko lietuvių parapijos kleb. kun. J. Petraitis palaidotas Sarandi kapinėse.

† Adėlė Karaniauskaitė Sorokienė išsirusi virš 20 metų ir ilgą laiką įvursi suparalyžuota, mirė balandžio 28 d. 1971 m. Velionė buvo gimusi 1909 m. Teisininkų km. Šven-

• Domicėlė Gurskytė gyv. Hurlingham mieste gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad vasario 4 d. mirė jos sesuo Anėlė Aleknaitienė, gyv. Tarnagalės km. Naujamiesčio valsč., Panevėžio apskr. Gi kovo 2 d. širdies priepuolio ištiktas mirė jos brolis Jonas Gurskis Hurlinghame, kurio paminklo pašventinimą p. Gurskytė organizavo gegužės 1 d. 16 val. Moreno kapinėse.

• Temperley Adroque croro "Aušra" dirigentą Igną Valantinavičių pasiekė liūdna žinia iš Lietuvos, kad ten mirė jo sesuo Elena Jankevičienė, šių metų kovo mėn. 20 d.

• SLA veikėja Valerija Stalioraitienė šio mėn. pabaigoje vyksta į Š. Ameriką aplankyti savo brolio kun. Simo Morkūno, kurio nematė nuo Lietuvos laikų. Mano pabūti apie porą mėn. ir aplankyti kitus pažįstamus. Laimingo kelio.

• Inž. Jonas Ramanauskas, po daugiau dvidešimties metų buvimo Argentinoje, bal. 4 d. išvyko į Š. Ameriką su žmona mokytoja Aldona Semėnaite ir vaikais — Viliu, Kristijonu ir Rūta nuolatiniam apsigyvenimui.

FOTO PRITTY

Robertas A. Preikša

Fotografas vyksta į namus

Gimtadieniai - Vestuvės - Krikštai - Įvairios šventės ir tt.

Humberto I 368

V. Alsina

Colon 1137

Temperley

ATENCION LITUANOS!!!

PRIMERA AGENCIA DE VIAJES LITUANA

OLA AGENCIA TURISTICA INTEGRAL

Pasajes Aéreos y Marítimos a todo el Mundo.

Excursiones individuales y colectivas. Cruceros estudiantiles.

Viajes de bodas.

Congresos - Convenciones.

Vacaciones.

Asesoramiento de Documentos.

CREDITOS.

Av. OLIVERA 1534

Capital - T. E. 67-2788

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Gegužės 2 d. sekmadienį lietuvių parapijoje buvo švenčiama tradicinė Motinos Diena.

Šventė prasidėjo 17 val. iškilmingomis pamaldomis, kurias atnašavo už gyvas ir mirusias motinas kun. A. Steigvilas, pasakdamas ta progą atitinkamą momentui pamokslą. Pamaldų metu giedojo šv. Cecilijos choras vadov. muz. V. Rymavičiui.

Pamaldoms pasibaigus visi iškilioje procesijoje prisitartino prie esančio parapijos sodnyje lietuviško paminklo, kur buvo padėtos gėlės, sukalbėta malda už mirusias motinas ir sugiedotas Viešpaties Angelas. ALOS Tarybos pirmininkas p. Artūras Mičiūdas pasakė trumpą prasmingą kalbą.

Po to visi rinkosi į lietuvių salę, kur buvo patiekta arbatėlė su užkandžiais ir menine programa. Prieš pat pradendant pogramą visame rajone užgeso šviesa. Salė ir scena buvo apšviesta romantiška žvakų šviesa. Kol žvakės buvo paruoštos — užgaista su minėjimo atidarymu, tačiau, reikia pasakyti, kad publika neparodė jokio nerimo, kantriai laukė iki žvakės buvo išdėstytos ir pradėta programa.

Minėjimą atidarė Laiko red. p. O. Kairelienė. Po to buvo pakviestas p. Z. Juknevičius tarti pagrindinį žodį apie motiną. (paskaitos santrauką dedame šio Nr. 2 pusl.).

Pasibaigus paskaitai atsirado ir šviesa ir tuo pačiu pagerėjo visų susirinkusiųjų ūpas. Meninėje dalyje pasirodė pirmoje eilėje p-lės Deimantavičiūtė ir Macaitytė atlikdamos vaizdėlį apie motiną. Po to pa-

parapijos kaimynės p. U. Blumbergienė ir A. Šimkūnienė duetu padainavo porą dainelių, o p. Elena Runimienė atliko dvi solo dainas. Visoms dainininkėms pianu lydėjo mūsų žinoma akomponiatorė p. Eleonora Mičuonienė. Dainos, kaip visuomet, publikos buvo palydėtos karštais plojimais.

Pertraukos metu buvo pagerbtos motinos — viena senesnė kita jauna motina. Į sceną buvo paprašyta p. Vladė Pajaujienė — ilgametė šv. Cecilijos croro dalyvė, išauginusi gausią šeimą, jau bobutė, parapijos talkininkė. Taip pat buvo pakviesta jauna motina — tai p. Ona Romeikienė, taip pat šv. Cecilijos choro dalyvė, jos abu vaikučiai priklauso jaunimo ansamblui, sūnus Juozas daug talkininkauja ansambliams su akordeono muzika. Motinų pagerbimą pravedė kun. Aug. Steigvilas.

Paskutiniuoju programos punktu buvo ansamblio "Atžalyno" pasirodymas, kurie linksmi nusiteikę pasoko keturius šokius, iššaukdami publikoje gausių katučių.

Minėjimo programą uždarė klebonas kun. J. Petraitis kartu palaimindamas stalą. Po to buvo patiekta arbata ir įvairūs sumuštiniai bei pyragai ir tortai. Prie arbatos stiklo žmonės maloniai leido šnekučiuodami sekmadienio vakarą.

Programai vadovavo p. Vytautas Padvalskis.

Arbatą užkandžius ruošė parapijos bendradarbių ekipas.

Pamaldų metu rinkliava buvo paskirta Senelių Židiniui.

Parengimų Kalendorius Lietuvių Parapijoje

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS — Gegužio mėn 2 d. (sekmadienį) vakare 16.30 val. mišios, 17.30 val. minėjimas.

ATŽALYNO ansamblio šventė — Gegužio mėn. 29 d. (šeštadienį) 21 val.

RADIO VALANDELES parengimas — Birželio mėn. 5 d. (šeštadienį) 21 val.

LIETUVOS REVOLIUCIJOS DIENA — Birželio m. 20 d. (sekmadienį) 17.30 val. mišios, 18.30 val. minėjimas.

RAMBYNO METINĖ ŠVENTĖ — Birželio mėn. 26 d. (šeštadienį) 21 val.

ATŽALYNO METINĖ ŠVENTĖ — Rugsėjo mėn. 11 d. 21 val. (šeštadienį).

T A U T O S ŠVENTĖ — Rugsėjo mėn. 12 d. (sekmadienį) 10 val. Mišios po to paminėjimas.

AKADEMIKŲ PAGERBIMAS — Rugpjūčio mėn. 22 d. 18 val. (šeštadienį).

ATŽALYNO ŠVENTĖ — Lapkričio mėn. 6 d. 21 val. (šeštadienį).

PARAPIJOS METINĖ ŠVENTĖ — Lapkričio mėn. nuo 14 iki 21 d.

JUOZAS SIUŠIS, Argentinos lietuvių kolonijos veikėjas, Senelių Židinio komisijos energingas narys, dažnai bendradarbiauja kaip korespondentas lietuviškoje spaudoje Š. Amerikoje ir Kanadoje, duodamas jiems žinių apie mūsų kolonijos veiklą, bei įvairius įvykius.

Iš Jaunimo Veiklos

Jaunimo Susirinkimas
Gegužės 25 d. 16 val. lietuvių par. patalpose, įvyks jaunimo susirinkimas apžvalgyti aktualius jaunimo reikalams, ypač II Pas. Liet. Jaunimo Kongreso klausimus. Visi kas domisi jaunimo veikla, prašomi atsilankyti.

Balandžio 18 d. Argentinos lietuvių jaunimo komitetas, pirm. J. Brazaičio bute padarė posėdį, kurame buvo svarstoma įvairūs aktualiūs jaunimo klausimai.

Pirmoje eilėje svarstyta įsigyti lietuvių kalbos "audiovisual" kursą ir organizuoti lietuvių kalbos pamokas jaunimui šiuo metodu. Visą kursą įsigijant iš Brazilijos lietuvių, kur visa sistema yra gaminama, jaunimas nutarė bent pirmasias skaidres (diapositivas) apmokėti savo lėšomis. Šitas skaidres išplatinti tarp visų lietuviškųjų organizacijų, kur yra jaunimo.

Taip pat buvo svarstoma II Pas. Liet. Jaunimo Kongreso reikalai. Kaip pirma sąlyga vykstant į šį kongresą buvo pastatyta — lietuvių kalbos mokymasis. Prieš vykstant į kongresą — susitikti ir susitarti greitu laiku su Urugvajaus ir Brazilijos lietuvių jaunimu.

Tautinių šokių ir dainų ansamblio "Ateitis" labai apgailėstauja, kad jų numatytas parengimas, kuris turėjo įvykti gegužės 9 d. dėl rimtų priešasčių neįvyks, atidėtas tolimesniam laikui. Bus pranešta.

Laiko Nr. 487 dėl pašto streiko pasiekė mūsų skaitytojus pavėluotai. Įvykį apgailėstaujame.

Pijus Sakalanskas perdavė Lietuvių Kol. Muziejui Igno Stuko atvežtą iš Lietuvos jubiliejingą Vytauto Didž. metų vazelę su Vytauto D. atvaizdu ir lietuviškų motyvų pagražiniais, už kurią nuoširdžiai dėkojame.

Muziejaus Vadovybė.

Zuzana Naudžiūtė ir Raul Faurauks aplankė garnys atnešdamas su-

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autorini prašant. Kaina Argentinoje metams \$ 13,50 administracijoje; \$ 15,— namuose. Kitur — metams 4 dol. Oro paštas metams 6 dol.

XXII Metai — Nr. 488

1971 m. gegužės 4 d.

DARBINGAS ALOS TARYBOS POSĖDIS

Eilinis šio mėnesio ALOS Tarybos posėdis įvyko š. m. balandžio mėn. 16 d. lietuvių parapijos patalpose.

Posėdžiui vadovavo pirm. Art. Mičiūdas, sekretoriavo sekr. L. Sruoga.

Kalbėta apie asmens dokumentus — cedulas. Tas reikalas buvo anstybesnės valdžios mums palankiai išspręstas ir rezoliucija pasiūsta į policijos departamentą, tačiau iš ten neišeina į aikštę. Atrodo teks iš naujo kreiptis į naująją vyriausybę ir spaudą, kad išjudinti šį reikalą.

Prisiminta paroda, kuri veikė kovo 1-12 d. miesto centre. Paroda padarė teigiamą įspūdį ir ypatingai daug pasitarnavo Lietuvos vardo garsinimui. Išlaidų ruošiant parodą sudarė apie 32.000 pezų.

Lietuviškas švietimas — visi dalyvavusieji pripažino, kad ši sritis Argentinos lietuvių kolonijoje yra visiškai apleista. Mūsų organizacijos rūpinasi namų statyba ir jų pagražinimu, bet nepagalvoja, kas perims tuos namus, kai senieji iškeliaus amžinai, jei mūsų jaunimas nekalba lietuviškai ir nesidomi tuo. Šiuo reikalu daug ir išsamiai kalbėta. Reikalinga, kad prie visų lietuviškų centrų ir organizacijų būtų įsteigtos lietuviškos šeštadieninės mokyklėlės. Taip pat stengtis vykdyti švietimą ir mažomis grupėmis, kur susidarytų didesnis mokinių skaičius — ten pasiūstyti mokytoją. Lietuviškam švietimui organizuoti ir studijuoti sąlygas, išrinkta komisija: lietuvių parap. — kun. Aug. Steigvilas, SLA atstovas ir Liet. Centro atstovas. Šios dvi organizacijos turi pristatyti sekančiam posėdžiui komisijos atstovų pavardes. Ši

komisija iš savo pusės gali kviešti žmones į talką ir padidinti komisiją.

ALOS Tarybos posėdyje, lydėmas SLA pirmininko, dalyvavo ir Kordobos žymus lietuvių veikėjas Karolis Jankūnas, kuris labai karštais žodžiais pasisakė už lietuviškas mokyklas, tarp kitko pareikšdamas, kad ji, kaip lietuvių, kaip, tik suformavo lietuvišką mokyklėlę Kordoboje ir jis labai norėtų, kad ir jo vaikai galėtų tokią mokyklą lankyti.

ALOS Tarybos pirm. p. A. Mičiūdas padėjo sveičiui už atsilankymą ir sveikinimus bei raginimus švietimo reikalu ir linkėjo, kad ir Kordobos SLA 6-tasis Skyrius galėtų suorganizuoti tokią mokyklėlę.

Muziejaus reikalų pasisakė įvairių atstovų. Muziejus turi daug eksponatų, tačiau jie yra labai sugrūsti dėl patalpų mažumo. Išrinkta trijų žmonių komisija: pp. Siušio, Kliaugos ir Sruogos, kurie žiūrėtų ir studijuotų galimybes kaip galima būtų praplėsti esančias patalpas.

Rosario Lietuvių Bendruomenė praneša, kad ji norėtų prisidėti prie ALOS Tarybos, nors ir ne visuomet dalyvaunant posėdžiuose. Tuo reikalu turėtų pasisakyti ir abi Berisso draugijos: Mindaugas ir Nemunas — vienybėje — galybė.

Konstatuota, kad mūsų jaunimas neveiklus, nežiūrėtų, kad P. L. Jaunimo Kongresas artėja, o jokių paruošiamųjų darbų nėra daroma. Nurtarta raginti jaunimą, kad pradėtų aktyviai organizuotis.

Sekantis posėdis — gegužės 14 d. SLA patalpose.

LIETUVIŠKŲ VESTUVIŲ ŠEŠTADIENIS

Balandžio 24 d. lietuvių parapijoje buvo nepaprastas įvykis — tą dieną įvyko trys lietuviškos ir pusiau lietuviškos jungtuvės. Jų tarpe buvo trys Rambyno aktyvūs dalyviai ir du A. Lietuvių Centro veikėjai.

Pirmoji pora tai Sofija Ona Kisielitūtė ir Osvaldas Jonas Janušys. Sofija yra Prano ir Marijos Petrauskaitės Kisielių dukra, lietuvių parap. kaimynė, Osvaldas Jonušys — Jono ir Stefanijos Indreljytės Jonušų sūnus. Abu jaunieji L. Centro veikėjai, Osvaldas buvęs vicepirmininkas. Prie altoriaus jie žengė truputį kitaip — abu per didžiasias duris lydimi Stefanijos Jonušienės ir Prano Kisieliaus. Prysakyje žengė mažytė "princesė" su gėlėmis. Povestuvinė puota — L. Centro salėje. Povestuvinei kelionei išvyko į Bariloche kalnus.

Antroji pasirodė Olga Joana Žabarauskaitė, lydima savo brolio Osvaldo Žabarausko. Prie altoriaus ją laukė dr. Ruben Carlos Casas su savo mamyte. Olga yra rambynietė, Vladės Pečkevičaitės ir Jono (mirus) Žabarauskų duktė. Povestuvinės vaisės artimesiems įvyko p. Žabarauskienės namuose. Povestuvinei kelionei jaunieji išvyko į S. C. de Bariloche.

Trečioji pora — tai grynai ramby-

niečių pora, Teresė Mačiulytė ir dr. Osvaldas Silvestras Račkauškas. Teresė gyvena visai arti liet. par. patalpos, jos tėvai Veronika Gavėnaitė ir Petras Mačiuliai. Dr. Osvaldas yra Angelės Bulkaitės ir Konstantino Račkauškų sūnus, gyv. Quilmes mieste. Osvaldas prieš kelis mėnesius yra baigęs medicinos fak. Teresė įžengė į bažnyčią lydima keturių porų pamergių ir pajaunųjų, kuriuos sudarė: Mirta Rukšėnaitė, Monika Balčiūnaitė, dr. Audra Deveikytė ir Gracielė Ruplėnaitė. Pajauniaus buvo Kazimieras Mačiulis, Rap. Paršelis, inž. G. Kliauga, ir vienas argentinietis.

Po bažnytinio apeigų, kurių metu giedojo šv. Cecilijos choras (Teresė yra choristė), iškilminga vestuvinė puota įvyko lietuvių salėje, dalyvaunant apie porą šimtų žmonių. Užkanda patiekta aptarnaujant konfiterijos tarnams. Daug matėsi jaunimo, pienuant tortą sugiedota Ilgiausių Metų. Baigiantis šventei jaunimas "pavogė" jaunuosius, bet į kokią pilį juos nugabeno, korespondentui neteko sužinoti. Šalutiniame kambaryje buvo išstatyti puikios dovanos. Povestuvinei kelionei jaunieji išvyko į Bariloche kalnus.

Visoms jaunoms poroms — mūsų nuoširdūs sveikinimai.

IŠ SUSIVENIJIMO LIET. ARG. VEIKLOS

Pranešame visiems mūsų organizacijos nariams, kad gegužės 9 d. 1971 m. šaukiamas VISUOTINAS NARIŲ SUSIRINKIMAS.

Dienotvarkė:

Susirinkimo atidarymas;
Nuosavybės, kuri randasi gatvėje Martiniano Leguizamono 2969 Cap. Fed., pardavimo sprendimas;
Statuto reforma;
Susirinkimo uždarymas.

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame: pp. Petruui Makaravičiui, Konstantinui Mikėnui, A. Babickiui ir p. S. Urbanavičienei už nudažymą salės langinių viršutinės dalies; dėkojame pp. Valcoviui ir Julei Skrebūtėnams už auką sumoje \$ 20,00 mūsų organizacijos naudai; taip pat nuoširdžiai dėkojame sekantiems asmenims bendradarbiauusiems ruošiant pietus delegatų suvažiavimo metu 18.4.1971: Bufete: Juozui Stalioraičiui ir Petruui Ūzyžiui; Alaus pardavime: Jonui Dudonui, E. Jieznui; Pietų ruošėjams: K. Byronienui, D. Simonaitienei, K. Kuciūskienui, V. Zabarauškienui, M. Pasepskienui, V. Stalioraitienei, O. Vozgirdienei, A. Baršauskienui, S. Urbanavičienui. Stalų patarnautojams: R. Baliūniui, J. Bakaičiui, H.

Chopui A. Ramanauskaitei, L. Byronaitei, M. Mukreskiui, Rob. Vekeiliui, A. Stalioraičiui, G. Baršauskiui, B. Jilko. Stalų paruošimas ir įvairūs kiti darbai: A. Pasepskiui, P. Makarevičiui, K. Simonaičiui, K. Vekeiliui, T. Aliukui ir A. Trakmavičiui.

Visiems nuoširdus ačiū.
S.L.A. Centro Valdyba.

SLA Parengimų Kalendorius

Gegužės 15 d.: Motinos Dienos minėjimas.
Gegužės 30 d.: 4-tojo skyriaus pietūs.
Birželio 20 d.: SLA medžiotojų pietūs.
Liepos mėn.: Sukaktvinis organizacijos mėnuo.
Rugpjūčio 21 d.: Meškeriojų vakarienė.
Rugsėjo 25 d.: Pavasario šventė.
Lapkričio 21 d.: SLA pensininkų pietūs.
Gruodžio 11 d.: SLA mažųjų tautinių šokių ir dainų ansamblio metinė šventė.
Pastaba: Sukaktvinių liepos mėn. parengimų tikslios datos bus praneštos vėliau.
SLA Centro Valdyba.

Apsivedė

Joana Kazimiera Leišytė, Kazimiero ir Onos Berdešytės (mirusi) Leišių duktė, Susivienijimo Liet. Argentinoje veikėja, apsivedė su medicinos studentu Raul Oscar Favero, šių metų balandžio 17 d. liet. parap. bažnyčioje. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo Kazimieras Leišys ir Irma Favero. Graži povestuvinė šventė įvyko lietuvių salėje, dalyvaunant apie porą šimtų svečių, kurie linksminosi iki velyvos nakties. Jaunieji gavo daug gražių dovanų. Šventėje dalyvavo svečiai iš Rosario.

Industr. Jonas Rudėnas su šeima ir dukters šeima praleido visą vasario mėnesį gražioje La Lucila pajūrio pakrantėse, apsisitojusių rezidencinėje kurorto dalyje.

Carlota Kuzmich, iš Š. Amerikos nuo sausio mėn. randasi Argentinoje. Panelė Carlota yra gavusi stipendiją "La Sociedad Interamericana de Prensa", Waterbury, Con. Stipendija duota nuo 23 sausio iki spalio mėn. pabaigos. Iš profesijos ji yra žurnalistė, dirba su Š. Amerikos spauda. Čia, Argentinoje studijuoja Argentinos istoriją Buenos Aires universitete. Šiaurės Amerikoje dirba su laikraščiu "The Waterbury Republican". Panelė Carlota gyvena pas savo gimines iš motinos pusės, ponų Viktoro Misiūno šeimoje, V. Lugano, supranta lietuviškai ir jau gerai pramoko ispanų kalbos.

Š. m. kovo 11 d. įvykusiame SLA 3 skr. susirinkime išrinkta sekanti valdyba: pirm. J. Kanapinskas, vicepirm. St. Pocius, išd. J. Rudėnas, sekr. A. Kevėza, išd. padėj. P. Bakanas.

ny — Raul Jorge, kuris gimė kovo mėn. pabaigoje. Naudžiu šeima augina dar ir kitą sūnų Jorge Viktor.

Elba Ivanauskaitė ir Mario Camara džiaugiasi susilaukę pirmgimio sūnelio, kuriam duotas Aleksandro Mario vardas. Gimė š. m. kovo mėn. 18 d.

Ljudvika Miniauskiene iš Urugvajaus išbuvusi beveik mėnesį laiko Argentinoje išvyko atgal į namus į Montevideo, balandžio 20 d. Buvo ap-

sistojusi pas p. Vilutienę ir p. Deveikiene. Drauge su p. Deveikiene dalyvavo lietuvių maldininkų kelionėje į Lujan šventovę ir lietuviškose Teresės ir Osvaldo Račkauškų vestuvėse.

Naktį į gegužės 1 d. prie General Motors fabriko, kuris randasi prieš lietuvių salę, buvo padėta bomba. Bombai sproguos buvo išdažyti 8 salės langai. Brolis Pijus su talkininkais stiklus langams jau įdėjo.